

สมาธิล้มเหลว

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมเพื่อประพฤติปฏิบัติธรรม การประพฤติปฏิบัติธรรม
เขาประพฤติปฏิบัติที่หัวใจ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านถามนะ เวลาไปวัดไปวาได้เอาหัวใจมาหรือเปล่า อย่าทิ้งหัวใจไว้ที่
บ้าน

ถ้าได้เอาหัวใจมา หัวใจนั้นนะเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาหัวใจเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ คน
ที่ปฏิบัติภาวนาเป็นเขาใช้ใจปฏิบัติ แต่คนที่ภาวนายังไม่เป็น ใจอยู่ที่ไหนไม่รู้

ก็เรามีชีวิต สิ่งที่มีชีวิตคือความรู้สึกนึกคิดนี้ใจ ความรู้สึกนึกคิดนี้มันก็เป็นความรู้สึกนึกคิด
ของเรานี้แหละ บุญวาสนาอันได้เกิดเป็นมนุษย์ การเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา
เกิดเป็นมนุษย์นี้ มนุษย์เป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์ตรวจสอบ พิสูจน์ตรวจสอบเพื่อให้มัน
เป็นความจริงขึ้นมาๆ

แล้วความจริงมันอยู่ที่ไหนล่ะ

มันเป็นทฤษฎี มันเป็นเรื่อง มันเป็นเรื่องธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ

“ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเขอ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเขอ”

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ ที่ท่านประพฤติปฏิบัติท่านเคารพบูชามาก ท่านเคารพบูชา มากเพราะอะไร เพราะคนเราเกิดมาปุถุชนคนหนา เราเกิดมาเป็นปุถุชน เป็นปุถุชนมันอยู่ด้วย อำนาจวาสนาของตน อำนาจวาสนาของตน เราทำคุณงามความดีมามากน้อยขนาดไหน ถ้าทำ คุณงามความดีมามากนะ จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน

เวลาจิตที่มีหลักมีเกณฑ์จะทำได้มันรู้จักผิดชอบชั่วดีไง ถ้ารู้จักผิดชอบชั่วดีมันจะทำแต่ สิ่งที่ดีงามๆ มันไม่ทำความชั่วตามกิเลสตัณหาความทะยานอยาก

แต่มนุษย์อยู่ในสังคมไง สังคมมันมีหลายชนชั้นใช่ไหม ความรู้สึกนึกคิดของสังคมไง มนุษย์ เป็นสัตว์สังคมไง เวลาเห็นสังคม สังคมที่เขาเบียดเบียนกัน เขาข่มขู่กัน เขาทำลายกัน เห็นแล้ว มันสลดสังเวช สลดสังเวชเพราะอะไร

เพราะคนมันเกิดมาทั้งๆ ที่มีอำนาจวาสนานะ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ แต่การเกิด เป็นมนุษย์แล้ว คนที่ไม่รู้จักผิดชอบชั่วดีทำแต่ความพอใจของตน นี่ไง เวลาทำความผิดพลาดไป แล้วมันเป็นอารมณ์ชั่ววูบๆ อารมณ์ชั่ววูบก็สัตว์เดรัจฉานไง สัตว์เดรัจฉานมันอยู่ด้วยสัญชาตญาณ ของมันไง

เราเกิดเป็นมนุษย์ๆ มนุษย์มีสมอง

“ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ในบรรดาสัตว์สอง เท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด”

เราก็เกิดมาเป็นสัตว์มนุษย์ ทะนงตนว่าเป็นสัตว์ประเสริฐๆ ใจ ทะนงตนว่าเป็นสัตว์ ประเสริฐๆ ทั้งๆ ที่มีอำนาจวาสนานะ แต่เป็นผลของวิภูฏะไง

ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม พอหมดอายุขัยก็มาเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์ก็เกิดซ้ำเกิดซากเป็น มนุษย์ เวลามนุษย์ทำชั่ว เวลาเทวดา อินทร์ พรหมทำความผิดพลาด ทำบาปทำกรรมก็ตกนรก อเวจีไป

เวลาตกรอกเวจี หมดเวรหมดกรรมจากนรกอเวจีขึ้นมาแล้วมาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เวลาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานแล้วก็มาเกิดเป็นมนุษย์ พอเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์ที่หมดจากเวรจากกรรมมาจากนรกอเวจินั้นนะ เวลาเกิดเป็นมนุษย์ๆ เพราะผลของวิภวัญเิง แล้วผลของวิภวัญเืออะไร สิ่งที่สำคัญชาตญาณ สำัญชาตญาณเหมือนสัตว์นรก

เวลามนุษย์ทำร้ายกันนะ มันทำร้ายกันด้วยสติด้วยปัญญา เวลาสัตว์มันทำร้ายกัน สำัญชาตญาณของสัตว์เิง

แต่ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ สิ่งที่มีคุณค่าเิง ถ้าเรามีอำนาจวาสนานะ เรา รู้จักบาปบุญคุณโทษ ถ้ารู้จักบาปบุญคุณโทษ ผู้ที่ไม่มีอำนาจวาสนาก็อยู่ทางโลก ถ้าอยู่ทางโลกก็ยังไม่ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา ยังหาเวลาจะมาประพฤติปฏิบัติ

เวลาประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติเพื่ออะไร

เวลาทางโลกนะ เราเกิดมาในโลกนี้เราก็ปากกัดตีนถีบ เราต้องมีหน้าที่การงานของเราแล้ว เราก็เหนื่อยจนสายตัวแทบขาด ทำไม่ต้องมาประพฤติปฏิบัติๆ ประพฤติปฏิบัติมันจะได้ผลได้อะไร ขึ้นมา เราแสวงหาทำมาหากินขึ้นมาได้ทรัพย์ได้สมบัติมาเป็นสมบัติของเรา เวลาไปวัดไปวา ๑. ก็เสียเวลาด้วย ๒. ถ้าทำบุญกุศลขึ้นไปเิงเสียทรัพย์ของเราไปด้วย เราจะได้สิ่งใดมา

สิ่งที่เกิดมา เพราะคนเกิดมามีกายกับใจๆ เิง ร่างกายมันใช้ปัจจุัยเครื่องอาศัยที่เราแสวงหา มาเิง แต่หัวใจที่มันมีคุณธรรมรู้จักผิดชอบชั่วดีขึ้นมาแล้วทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามา รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

รสในโลกนี้ แม้แต่กามราคะนี้แหละ เสพสัมผัสกันนี้แหละ ผลของธรรมเหนือกว่าทั้งนั้นนะ ถ้าไม่เหนือกว่ามันจะทั้งได้อย่างไร นี้เิง รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง แล้วได้หรือเิง

นี้เิง การเกิดเป็นมนุษย์เิง การเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาเิงสิ่งที่มีคุณค่ามาก ถ้าสิ่งที่มีคุณค่ามาก ถ้าเรามีคุณค่ามาก เรามีสติปัญญาของเรา เราถึงแสวงหาเวลาของเรา

สิ่งที่ทางโลกเขาว่ากันไป สัตว์สังคมๆ สังคมที่มันต่ำต้อยมันคิดของมัน มันก็คิดได้แค่นั้นนะ ด้วยสติปัญญาที่เล็กน้อย มันคิดว่าสิ่งที่เป็นประโยชน์ขึ้นมาก็คือโลกธรรม ๔ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ สิ่งที่เป็นลาภสักการะ ยศถาบรรดาศักดิ์ มันก็คิดว่าสมบัติของตนไง แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หัวโขน เวลาเกษียณอายุราชการไปแล้วไม่มีใครมาล้อมหน้าล้อมหลัง มันก็มีความทุกข์ความยากของมันไง

แต่ถ้าหัวใจที่เป็นธรรมๆ นะ คนที่มีอำนาจวาสนาเขามีอำนาจของเขาเข้ามา เขาใช้เพื่อประโยชน์ของเขา เขาทำเพื่ออำนาจวาสนา ทำเพื่อบุญกุศล ทำเพื่อให้จิตใจสูงส่งขึ้นไป

สิ่งที่เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ที่เราจะมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราแสวงหาสิ่งจะหาความจริงขึ้นมา รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวงไง ถ้ามีสติมีปัญญา ความรู้สึกนึกคิดขึ้นมา เราไม่ใช่สัตว์นรก สัตว์นรกมันเบียดเบียนกัน เบียดเบียนกันด้วยการฉ้อ การโกง การกระทำนั้น

เราเป็นมนุษย์ สัตว์ประเสริฐๆ ไง แล้วถ้าสัตว์ประเสริฐขึ้นมา มันประเสริฐที่ไหน ถ้ามันจะประเสริฐมันต้องประเสริฐที่หัวใจนี้ ถ้าหัวใจนี้มันประเสริฐ มันแสวงหาสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ดีของธรรมๆ สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรมที่มันเกิดขึ้นมาในใจของตนนั้นนะ อันนั้นนะประเสริฐ

เวลาประเสริฐขึ้นมา เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านจนสิ้นกิเลสไป เทวดา อินทร์ พรหมต้องมาพึ่งเทศน์ มนุษย์นี้แหละ เทวดามาขอพึ่งธรรมๆ ขอพึ่งธรรมอะไร เทวดา อินทร์ พรหม ยังรู้ไม่ได้ แต่ทำไมหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมั่นคงของท่าน แล้วเวลาเทวดามา ต้องการพึ่งธรรมบทใดๆ มันภาษาบาลีไง ธรรมบทใด ภาษาใจ ท่านพูดเอง เทศน์ให้เทวดาฟัง ง่ายกว่าเทศน์ให้มนุษย์ฟังมหาศาล

เทวดาเขาชื่อสัตย์ เขาพูดอย่างไรทำอย่างนั้น พูดความจริงขึ้นมาเขารับรู้ได้ มนุษย์ปลิ้นปล้อน พลิกแพลง กระล่อน แล้วทำสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ทั้งนั้นนะ แล้วยิ่งศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาทำไม ศึกษามาเป็นสมบัติของเอ็งหรือ

ศึกษามานี้ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ วางธรรมวินัยนี้ไว้ๆ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนามีคุณค่ามากๆ ธรรมวินัย สิ่งที่จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเราๆ ใจ คนที่ทำสัจจะความจริงขึ้นมามั่นปฏิบัติเพื่อหัวใจดวงนี้ใจ

ถ้าหัวใจดวงนี้ขึ้นมา เริ่มต้นตั้งแต่จะเข้ามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันจะมีอำนาจวาสนา หรือไม่มีอำนาจวาสนา ถ้าไม่มีอำนาจวาสนามันป่วยเปื่อย ทั้งๆ ที่ด้วยการเกิดสายนุญสายนุญกรรม สายนุญสายนุญกรรมได้เกิดเป็นมนุษย์ใจ

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ มันก็ลงในบัตรประชาชน ‘นับถือพระพุทธศาสนา’ นับถือพระพุทธศาสนาเอาไว้ให้มันว่าสมบูรณ์แบบเท่านั้นเนะ แต่นับถือไม่นับถือเขาเขวี้ยงทิ้งไป มันไม่เคยเห็นคุณงามความดีของใจเลย มันไม่เห็นพุทธะ ความสุขของใจใจ มันไม่เคยเห็นความสุขของใจ มันเห็นว่าหัวใจนี้โดนกิเลสตัดทอนความทะยานอยากปลิ้นปล้อนใจ มันบอกมันจะประสบความสำเร็จแล้วมันจะยิ่งใหญ่ มันจะประสบความสำเร็จ

พระพุทธศาสนาให้เสียสละ ละ การละการวางนั่นคือได้มา การได้มา การได้มาสิ่งที่ไม่ให้เป็นเกาะเป็นดอนที่ให้กิเลสมันพอกพูน การละการวางอันนั้นต่างหากถึงจะเป็นการได้มา

สิ่งที่ได้มาๆ ถ้าได้มาด้วยกรรมมาภิบาล ได้มาด้วยความถูกต้องดีงาม การได้มานั้นได้มาด้วยความสุจริต ความสุจริตนั้นเนะ คุณิ เวลาคนเกิดมานี้ผลของวิญญะใจ สัตว์ที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญะเขาได้ทำบุญกุศลของเขาเขา เขาทำสิ่งใดแล้วเขาประสบความสำเร็จของเขา คนที่ปากกัดตีนถีบมา เขาก็ได้ทำของเรา

แต่ในการเกิดเป็นมนุษย์ สิ่งที่มีคุณค่า การเกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจ เวลากายกับใจ มันสัตว์มนุษย์เท่านั้นที่มีสติปัญญาสามารถรู้สึกนึกคิดได้ สามารถวิเคราะห์วิจยได้ สามารถการกระทำขึ้นมาจนเข้าสู่บรรลธรรมได้ สัตว์ทำไม่ได้

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์แล้ว คุณิ เวลาสัตว์มนุษย์ที่ไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี การกระทำของเขา สัตว์ชาติญาณ ใช้เหมือนสัตว์ชาติญาณ ไม่ใช่สมอง ไม่ใช่ความรู้สึกนึกคิดเลย ถ้าใช้สมอง ใช้ความรู้สึกนึกคิดขึ้นมา เวลาถ้ามีศรัทธาความเชื่อด้วยอำนาจวาสนานะ

เวลาเทวดาทามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป “คนที่มีศรัทธาความเชื่อแล้วควร
ทำบุญที่ไหน”

“ควรที่บุญที่เธอพอใจ”

คำว่า “เธอพอใจ” เธอพอใจเพราะอะไร เพราะวุฒิภาวะของใจของคนมันไม่เท่ากัน การ
ชอบที่หยาบละเอียดแตกต่างกัน การชอบ ความพอใจที่เห็นว่าการพะเน้าพะนอที่เขาพอใจนั้นก็
เรื่องของเขา สิ่งที่เราทำบุญทิ้งเหว ทำบุญที่เป็นความสะอาดบริสุทธิ์ของเรานั้นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง นี
อยู่ที่ความพอใจของตน

ถ้าความพอใจของตนด้วยสติด้วยปัญญาของคนที่มีมันแตกต่างกัน มันก็แสวงหาของมัน
อย่างนั้นนะ แต่ถ้าคนที่มีวุฒิภาวะขึ้นมา เขาต้องการสัจจะต้องการความจริง ต้องการสัจจะ
ต้องการความจริงขึ้นมา มันจะพิสูจน์ในใจของผู้นั้น ถ้าผู้หนึ่ง เห็นไหม เราจะหัดประพฤติปฏิบัติแล้ว

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาล้มลุกคลุกคลานนะ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติ
ปฏิบัติมาด้วยอำนาจวานานะ กิ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญที่ไหนละ

เวลามันเจริญขึ้นมากก็เจริญจนผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริงให้มันมีสังฆกรรม
ความจริงในใจอันนั้นไง ถ้าสังฆกรรมความจริงอันนั้น การล้มลุกคลุกคลานมา องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี พิสูจน์มา ตรวจสอบมา นั่นนะการพิสูจน์
ตรวจสอบโดยโลกใจ โดยโลกก็โดยการศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ อยู่ ๖ ปีไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะเป็นจริงขึ้นมา เป็นจริงขึ้นมาในใจขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณในใจของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เพราะมันเกิดในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แสวงหา เป็นผู้ค้นคว้าขึ้นมา มันถึงมีสังฆกรรมไป

ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สวากสาวกะผู้ได้ยินได้ฟัง ขนาดได้ยินได้ฟังมันยัง
บิดเบือนบิดพลิ้วไปตามกิเลสของมันนะ ทั้งๆ ที่ธรรมะเป็นศาสดาของเรานะ ธรรมและวินัยเป็น

ศาสดาของเราฯ ถ้ามันเคารพธรรมเคารพวินัย เวลาประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นความจริงขึ้นมาในใจของมัน อย่าไปท่องบ่นปากเปียกปากแฉะ

การศึกษามา ในการศึกษาในภาคปริยัติ ภาคปริยัติคือการศึกษา โดยธรรมชาติเวลาเขาจะเล่นกีฬาชนิดใดเขาก็ต้องมีกติกาในกีฬาประเภทนั้น นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ยอดค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัตว์นรก เวลาสัตว์นรกมันใช้สมองมันโดยสัญชาตญาณ มันทำร้ายคน ทำลายคนโดยสัญชาตญาณของมัน สัตว์นรก

เวลาสัตว์ประเสริฐๆ เขามีบรรพเทสาธารณภัย เขาพยายามคุ้มครองดูแล เขาพยายามบรรพเทาทุกข์ เขาพยายามดูแลสังคม นั่นนะสัตว์ที่จะประเสริฐขึ้นมา จิตใจเขาเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะไง นั่นถ้ามันสัตว์ประเสริฐ ถ้าสัตว์ประเสริฐขึ้นมา เวลามีการกระทำฯ ขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา นั่นนะมันมีสติปัญญา มีความเข้าใจ การศึกษามาศึกษาเพื่อเหตุนี้ ศึกษามาเป็นภาคปริยัติฯ

ถ้าศึกษามันเป็นกรอบเป็นกติกาในพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แต่นักปฏิบัติโดยทั่วไปมันไม่รู้มันไม่เข้าใจ จิตใจมันต่ำต้อย มันไปมองเห็นแต่ธรรมะเก่าแก่ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มันว่าอันนั้นเป็นธรรมๆ ไร อันนั้นเป็นธรรมหรือ

ธรรมะเก่าแก่มันมีอยู่โดยดั้งเดิม มีมาแต่ไหนแต่ไรมา แล้วก็จะมิต่อไปในอนาคต แต่สัจจะความจริงที่ยอดค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ให้ชาวพุทธเราได้ศึกษาเป็นภาคปริยัติ

ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ในภาคปริยัตินะ ผู้ที่ปริยัติเขาภูมิใจมากกว่าปริยัติถ้ามันมั่นคงขึ้นมา ศาสนาจะมั่นคงขึ้นไปปริยัติขึ้นมาก็ก็น่าศึกษากัน ศึกษาเป็นนกแก้วนกขุนทอง ของกุกๆ แล้วก็ไม่ได้อะไรเป็นขึ้นเป็นอันไบบ่ลานเปล่าๆ ไบบ่ลานเปล่าๆ

โบลานมันก็มีคุณค่า คุณค่าในทางภาคปริยัติ ในทางวิชาการขึ้นมามันก็เป็นการสังคมส่งต่อกันมา ศึกษาจบแล้วก็ส่งต่อกัน แต่ศึกษามาแล้ว แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันมีปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ แล้วถ้าปฏิบัติๆ ก็อยู่ที่วุฒิภาวะของคนแล้ว วุฒิภาวะของคน ถ้าศึกษาจบแล้วเราจะประพฤติปฏิบัติ

แต่การศึกษา ศึกษาจบแล้วเขาก็ส่งเสริมในภาคการศึกษานั้น เวลาจะออกปฏิบัติ กิเลสมันติดมันดั้น กิเลสมันไม่ยอมไป ถ้าปฏิบัติมันทุกข์มันยากขนาดนี้ ศึกษามานะ ศึกษามาจนจบ การศึกษาแล้ว พอจบการศึกษาแล้วเราก็จะบริหารการศึกษานั้นต่อเนื่องไป แต่ถ้าศึกษาจบแล้วแล้วออกประพฤติปฏิบัติมันก็มีอยู่บ้าง ถ้ามีอยู่บ้าง เห็นไหม

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านก็เรียน พระปฏิบัติ พระปา พระกรรมฐาน เขาก็เรียนทั้งนั้นนะ ถ้าเขาไม่เรียนเขาจะรู้ได้อย่างไร เว้นไว้แต่คนที่แบบว่าไม่เอาไหนเลย ไม่เอาไหนเลย ยืนกระต่ายขาเดียวแล้วแต่ที่ภูมิลิมาณะของตน อันนั้นก็กรรมของสัตว์ มันกรรมของสัตว์นะ เพราะอะไร

เพราะว่าพระพุทธศาสนา ศาสนาประจำชาติ ศาสนาประจำมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเหมือนกันหมด แล้วมนุษย์ที่มีสิทธิเสรีภาพจะบวชเป็นพระก็ได้ บวชเป็นพระแล้วจะเป็นพระกรรมฐานพระปฏิบัติก็ได้ จะเป็นการศึกษาก็ได้ จะเป็นพระสิ่งใดก็ได้ นี่สิทธิเสรีภาพของคนเิง

แต่ด้วยอำนาจวาสนาของคน ถ้ามันมีศรัทธาจะมีความจริงขึ้นมา มันเคารพบูชาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เช่น เวลาหลวงตาท่านศึกษา เวลาอ่านพุทธประวัติขึ้นมาเคารพบูชา มาก พูดถึงอ่านศึกษาค้นคว้าเรื่องภาคปริยัติ เริ่มต้นก็บุญกุศลได้ไปเกิดเป็นเทวดา ก็อยากไปเป็นเทวดา เพราะเราเป็นมนุษย์ปุถุชน เราก็อยากจะเป็นเทวดา จริงไหม เวลาศึกษาธรรมะไปสูงส่งขึ้นไป อ้อ! พรหมสูงกว่าเทวดา ก็อยากไปพรหม พอถึงขั้นกิเลสเป็นพระอรหันต์นิพพานไป อยากเป็นพระอรหันต์นะ

นี่ด้วยวาสนาของคนนะ ตั้งเป้าไว้ว่าเสร็จแล้วจะออกประพฤติปฏิบัติ นี่ปริยัติ แล้วปฏิบัติ

นี่ไง เวลา “จิตเป็นสุขหรือเป็นทุกข์”

“เป็นทุกข์ครับ”

“เป็นทุกข์แล้วทำไมไม่ทิ้งมัน”

นี่ไง นี่ภาคปริยัติ แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมาปฏิบัติในใจดวงนั้นไง มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิกขุโกในใจดวงนั้น จากการอบรมบ่มเพาะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริง นี่ไง ปัจเจกตั้ง สันตสิกขุโก เป็นในใจดวงนั้นไง ถ้าเป็นในใจดวงนั้น ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาแล้วนะ ธรรมก็คือธรรมไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระสาวกต่าง ๆ ไม่เคยขัดแย้งกันเรื่องธรรมเลย ไม่เคยขัดเคืองกัน มันเป็นสัจจะเป็นความจริงเหมือนกัน ถ้าเป็นธรรมมันเป็นธรรมอันเดียวกัน

เว้นไว้แต่เทวทัต เว้นไว้แต่ไอ้พวกเดียรถีย์นิครนถ์ พวกนี้พวกโต้แย้ง โต้แย้งเพราะอะไร เพราะมันเป็นทิวทัศน์ความเห็นของเขา ทิวทัศน์ความเห็นของเขาเพราะมันไม่ใช่ธรรมไง ถ้ามันไม่ใช่ธรรม มันจะได้มันจะแย้ง มันจะขัดมันจะแย้งกัน

แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันจะไปแย้งตรงไหน มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในธรรมตรงนั้น ถ้าธรรมตรงนั้นขึ้นมา เห็นไหม เรามีครูมีอาจารย์ของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง เรามีครูบาอาจารย์ เราลงในธรรมและวินัย

เราเป็นชาวพุทธ เราเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเคารพรัตนตรัย เราเคารพๆ ถ้าเราเคารพขึ้นมาแล้ว ดูประเพณีวัฒนธรรมดี ประเพณีวัฒนธรรมสูงส่งมากนะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในประเพณีทางอีสานเขาเคารพบูชามาก เขาเจอพระ เขาให้โอกาสพระก่อนทั้งสิ้น แล้วพระจะดีจะชั่วมันอีกเรื่องหนึ่ง

แล้วถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ด้วยความเคารพ ด้วยวัฒนธรรม นี่มันสูงส่งมากนะ สูงส่งจน ถ้าเราเป็นปุถุชน เราเป็นประเพณีวัฒนธรรม เราก็ไม่กล้านะ สถานที่ใดที่มันเคารพ สถานที่ที่ผู้ทรง ศीलเขาเคารพบูชาของเขา

ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาละ จากปุถุชน แล้วปุถุชนคนหนาศึกษาศาธรรมะขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ๙ ประโยค ๑๐ ประโยค ศึกษาขนาดไหนก็แล้วแต่ ใ้เน้นเป็น ความจำ ความจำไม่ใช่ความจริงนะ ความจำเดี่ยวกั้ลืม ลืมก็เปิดตำรา แล้วเดี่ยวกั้ท่องจำกันอยู่ อย่างนั้นนะ มันไม่จริง

แต่ถ้าเป็นความจริง อกุปปธรรม อฐานะที่จะเคลื่อนไหว ที่จะเปลี่ยนแปลง ที่จะเป็นอื่นไม่มี ถ้าเป็นจริงแล้วเป็นจริง แล้วถ้าเป็นจริงแล้วเป็นจริงในใจอันนั้นนะ พฤติกรรมมันจะฟ้องมันจะบอกหมดละ นี่ถ้ามันเป็นความจริงไง ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม

ครูบาอาจารย์ของเราท่านล้มลุกคลุกคลานมา คำว่า “ล้มลุกคลุกคลานมา” เราอ่านประวัติ ครูบาอาจารย์แล้วมันสลดสังเวชใจ

เวลาหลวงตาท่านอ่านพุทธประวัติ สงสารองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาศึกษา ธรรมะๆ แล้วอยากจะเป็นเทวดา อยากจะไปเป็นพรหม ถึงที่สุดแล้วอยากจะสิ้นกิเลสไปนิพพาน แต่เวลาจะปฏิบัติจะให้ใครเป็นคนชี้บอก ก็ศึกษามาแล้ว นิพพานก็คือนิพพาน พระอรหันต์คือพระ อรหันต์ มันใจแล้วว่ามันมี แต่...แล้วทำอย่างไรละ จะทำอย่างไร

พอสิ้นการศึกษามาแล้วก็พยายามประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านก็กำหนดจนจิตมันสงบได้ เวลามันเสื่อม เวลาเสื่อมแล้วถ้ามันไม่มีคำบริกรรม ถ้ามันไม่มีเหตุ ไม่มีการกระทำที่มันมีความชำนาญแล้วจะรักษาไว้ได้อย่างไร

นี่ไง ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้ว ถ้าใจสงบแล้ว สุขอื่นใด เท่ากับจิตสงบไม่มี

คนเรามีกายกับใจๆ เวลาที่เราจะประพฤติปฏิบัติ อะไรเป็นกาย อะไรเป็นใจ ใจที่พูดออกมาๆ มองทั้งนั้นนะ ท่องจำทั้งนั้นนะ นี๋กายทั้งนั้นนะ ใจหาไม่เจอหรือ ใจที่ว่ากายกับใจๆ นี๋คือทฤษฎี นี๋คือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่ามนุษย์มีกายกับใจ

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ระลึกอดีตชาติไปตั้งแต่พระเวสสันดรไป นี๋ไง สิ่งนี้มันเป็นข้อเท็จจริงในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรารู้อะไร

ทุกคนมาประพฤติปฏิบัติก็อยากรู้อดีตชาติของตน อยากรู้อำนาจวาสนาของตน อยากรู้ให้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ทางของตน แล้วอยากนั่งสมาธิแล้วเป็นพระอรหันต์ไปเหมือน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย

ไอนั้นเพราะว่าอำนาจวาสนามันมาจากใจดวงนั้น อำนาจวาสนาเกิดจากจิต จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ตั้งแต่พระเวสสันดรมา เพราะมันสมบุญพร้อมเพียงมา มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะแล้วอีก ๖ ปีพยายามค้นคว้า พยายามแสวงหาอยู่ เวลาเอาความจริงๆ ขึ้นมา แสวงหาที่ไหนก็ไม่มี มันต้องเป็นอำนาจวาสนาบารมีในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อาสวักขยญาณ ทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นทะลุปรุโปร่งหมดเลย แล้วก็มาอบรมบ่มเพาะได้พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ เอหิภิกขุ บวชให้ด้วย บวชให้เอง อบรมเอง สั่งสอนเอง เป็นพระอรหันต์เอง

การเป็นพระอรหันต์นั้น ดูลี เวลาพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร เห็นไหม พระโมคคัลลานะ ๗ วัน ๗ วันนั้นนะ ตรงการกระทำนั้นนะ นั้นนะอริยสัจ นั้นนะหลักของศาสนา พอพระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์แล้ว จบแล้ว พระอรหันต์แล้ว ไม่มีกิเลสจะให้แก้แล้ว พอไม่มีกิเลสจะให้แก้แล้ว เวลาที่เผยแผ่ธรรมๆ ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยฤทธิ์ด้วยเดชอันนั้น นั่นคืออภิญา นั่นคือกำลังของจิต มันไม่ใช่มรรค เวลาเป็นมรรคๆ แค่ ๗ วัน ๗ วันที่ยังมีกิเลสอยู่ แล้วพระโมคคัลลานะสิ้นกิเลสไป นั่นละอริยสัจ พระสารีบุตร ๑๔ วัน เห็นไหม

ถวายนานพักองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ เวลาหลานมาตีเตียน ไม่พอใจทั้งสิ้น จะไม่พอใจทั้งสิ้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ถ้าเธอไม่พอใจสรรพสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ความรู้สึกที่เธอไม่พอใจสรรพสิ่งในโลกนี้ด้วย อารมณ์ความรู้สึกของเธอนั้นก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง”

นี่ไง พระสารีบุตร ด้วยสติด้วยปัญญาจับมาพิจารณา จับๆ จับให้ได้แล้วพิจารณาด้วยภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา พระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นั้นนะ ๑๔ วัน นั้นนะอริยสัจ นั้นนะมรรค พ้นจาก ๑๔ วันนั้นมาแล้ว พระสารีบุตรนี่เป็นผู้เลิศในทางปัญญา รองเฉพาะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาที่เลิศเลิศที่ได้สั่งสมมา แต่ขณะที่กระทำนั้นด้วยอริยสัจ ด้วยสัจจะด้วยความจริง

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติเหมือนกัน เวลาท่านประพฤติปฏิบัติท่านล้มลุกคลุกคลานของท่านมา ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน นี่ไง ในประวัติหลวงปู่มั่นท่านบอกท่านปรารภว่าเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน

พระโพธิสัตว์คือการบำเพ็ญเพียรด้วยบุญกุศล การบำเพ็ญเพียรนี้พระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์กับอริยสัจแตกต่างกัน พระโพธิสัตว์คือพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์คือผู้ที่บำเพ็ญเพียรการสั่งสมการสร้างคุณงามความดีเพิ่มอำนาจวาสนาในใจดวงนั้น พระโพธิสัตว์ผู้ที่มีบารมีมากจะยิ่งใหญ่มาก พระโพธิสัตว์ที่ยังมีบารมีเล็กน้อย นี่พระโพธิสัตว์ๆ พระโพธิสัตว์กับอริยสัจคนละอันไม่เกี่ยวกัน

ถ้าเข้าสู่อริยสัจ อย่างเช่นหลวงปู่มั่น ท่านพิจารณาภายแล้วมันไม่ได้ๆ นั้นนะเพราะมันติดอันนี้ไง พอตติดอันนี้ การเป็นพระโพธิสัตว์มันต้องต่อเนื่องไปจนกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดพยากรณ์แล้วจะกลับมาไม่ได้ แต่ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้พยากรณ์อยู่ พระโพธิสัตว์กับอริยสัจไปด้วยกันไม่ได้

พระโพธิสัตว์สร้างคุณงามความดีขึ้นมา เข้าได้แต่ฆานโลกีย์เท่านั้น จะเป็นฆาน ฆานแล้ว พิจารณาความเป็นไป พิจารณาต่างๆ แล้วเพื่อประโยชน์กับโลกๆ ใด

แต่ถ้าจะเข้าสู่อริยสัจ เวลาหลวงปู่มั่นท่านพิจารณาของท่านไง ถ้าเรายังสร้างสมบุญญานิก การต่อไป เราก็จะไปเกิดเป็นพระพุทธรเจ้าในอนาคตกาล เวลาเป็นพระพุทธรเจ้าแล้วก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ฉะนั้น ถ้าเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ในชาติปัจจุบันนี้ท่านลาโพธิสัตว์ ลาโพธิสัตว์บั้งถึงเข้าสู่อริยสัจ ถึงเข้าสู่มรรค พوجدิตสงบแล้วเห็นกาย พิจารณากายแล้ว อ้อ! อย่างนี้ มันถึงเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา

พอเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะมันถอดมันถอนไป เพราะมันถอดมัน ถอนกิเลสตัดทอนความทะยานอยากไป เพราะมันถอดสักกายทิฏฐิ ความยึดว่ากายเป็นของเรา ทุกอย่าง เป็นของเราไป การยึดๆ อะไรเป็นยึดไป การยึดสิ่งนั้นเพราะกิเลสตัดทอนความทะยานอยากมัน ยึดไป พوجدิตมันสงบแล้วถ้ามันเห็นกาย เห็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันถึงจะเป็นมรรคไป

ถ้าเป็นมรรคขึ้นมา เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านชวนชวายเป็นท่าน ภาระของท่าน ด้วยสัจจะเป็นความจริงของท่าน ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ด้วยอำนาจวาสนานั้นนะ ทั้งๆ ที่มีธรรมและวินัย มีทฤษฎี มีแนวทาง นั้นนะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมโดยชอบๆ ใจ แล้วโดยชอบขึ้นมา ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาโดยแนวทาง พระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยอริยสัจ ด้วยสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันถึง เป็นความจริงขึ้นมาในใจหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น

เพราะมันเป็นความจริงๆ มันลงทุนลงแรงขึ้นมา ความจริงมันการกระทำขึ้นมา กว่ามันจะเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มรรค ๔ ผล ๔ บุคคล ๔ คู่ กว่ามันจะพ้นออกไป พอพ้นออกไปแล้ว ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ให้เราปฏิบัติกัน

เวลาจะปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ทำความสงบของใจเข้ามา

เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐานนะ เรามีครูมีอาจารย์ด้วยความภาคภูมิใจของชาวไทย ชาวไทยที่ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาฟื้นฟู เห็นใหม่ จากการ ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ไปย้อนดูประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์สิ่งที่ว่าตั้งแต่สมัยอยุธยา สมัยกรุง สมัยธนบุรี สมัยกรุงเทพฯ มันมีสิ่งใดมาๆ ไง ในการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง ในมนุษย์ที่เกิด แล้วเกิดตายๆ ไง เกิดมาแล้วอยู่ในสังคมยุคใด สังคมปฏิบัติสิ่งใด แล้วมันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา หรือไม่

แล้วในปัจจุบันนี้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาไง แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวง ปู่มั่นท่านวางแนวทางของท่านไว้ไง ให้ทำความสงบของใจเข้ามาก่อนๆ ถ้าใจมันสงบมันจะมี ความสุขไง

การประพฤติปฏิบัติแสนทุกข์แสนยากไง มนุษย์มีกายกับใจๆ ใ้ที่บ่นพร่ำเพ้ออยู่นั้นนะ สมองทั้งนั้นนะ ออกมาจากโลกทัศน์ ออกมาจากสัญชาตญาณความเป็นมนุษย์ไง ออกมาจาก สัญชาตญาณ สัญชาตญาณเหมือนสัตว์ป่าไง สัตว์เดรัจฉานมันอยู่โดยสัญชาตญาณ นี่ก็ เหมือนกัน มันเป็นสัญชาตญาณ มันถึงไม่เป็นสมาธิไง

เวลาเป็นสมาธิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกสอนๆ เรามา ให้กำหนดลมหายใจเข้าออก กรรมฐาน ๔๐ ห้องไง ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติที่ เป็นชาวพุทธแท้ๆ เขา อ้อ! มันเป็นอย่างนี้เอง อ้อ! กายกับใจๆ ไง

ใ้ที่พูดๆ พร่ำเพ้อมา ในการเรียนปริยัติมา ในการท่องบ่นมา ในการจดใส่สมุดดินสอมา ใน คอมพิวเตอร์ที่กดไปนั้นนะมันเรื่องของสัญชาตญาณทั้งนั้น เรื่องของกายทั้งนั้น เรื่องของโลกทั้งนั้น

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านมาก่อน แต่ด้วยอำนาจวาสนาด้วยบุญ บารมีของท่าน เวลาท่านทำขึ้นมาประสบความสำเร็จของท่านไง แล้วท่านให้ทำความสงบของใจ เข้ามา

เรามีอำนาจวาสนานะ เรามีครูมีอาจารย์เราถึงพยายามทำของเราเข้ามา ถ้าจิตมันสงบเข้า มามันจะมีความสุขความสงบมา แล้วเวลาถ้าจิตสงบมา เห็นใหม่

นักกีฬา มันจะเล่นกีฬาชนิดใดมันจะอยู่ในกติกา มันมีสปิริต มันเล่นกีฬาชนิดนั้นโดยเคารพ กติกา ไม่เอาไรต์เอาเปรียบใคร นี่ไง แข่งขันกันด้วยสปิริต แข่งขันกันด้วยสัจจะความจริง

เราก็เหมือนกัน เราจะเอาความจริง เราไม่คิดไม่โกง ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ ทั้งๆ ที่กิเลสมันบีบ บีบไฟเรานี่แหละ เราไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง เราไม่ทำตามความพอใจของเรา ทำตามความพอใจ ของเราก็ทำตามความพอใจของกิเลสไป

ใครทำอะไรได้ลับหน้าลับหลัง จะไปสั้นไปยาว จะไปเอาไรต์เอาเปรียบคนอื่น นั่นนะกิเลสมัน พาหลอกพาหลอนทั้งนั้นนะ มันเป็นนักกีฬาที่ไม่เล่นตามกติกา กรรมการเป่า ปรี๊ดๆ ปร๊อบ ตลอดเวลา แต่มันก็บอกว่ากรรมการเข้าข้าง กรรมการไม่เป็นธรรม มันจะเอาแต่ใจของมันไป นี่ไง ถ้ามันไม่เป็นความจริงไป

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านมาก่อนใช่ไหม ท่านต้องการความจริง เป็น สัมมาทิฐิ ความถูกต้องดีงาม ความถูกต้องดีงามต้องเริ่มต้นจากสัมมาทิฐิถูกต้องดีงาม จาก ความมีสปิริตของคน

คนที่มีสปิริตทำอะไรด้วยความสุภาพบุรุษ ทำด้วยความเป็นจริงเป็นจังของเรา ถ้ามัน ทุกข์มันยากมันก็ทุกข์มันก็ยากตามข้อเท็จจริงของเรา มันทุกข์มันยากมากน้อยแค่ไหนก็ทุกข์ยาก เพราะว่าอำนาจวาสนาเรามีเท่านั้น ถ้าอำนาจวาสนาของเรามีเท่านี้ เราทำมาอย่างนี้ มันก็ยังมีบุญ กุศลที่เราฝังใฝ่อยากจะทำกรกระทำของเรา อยากจะการค้นคว้าหาดวงใจของตน ทำงานเพื่อ หัวใจ

ทำงานเพื่อร่างกายนี้พอแล้ว เวียนวายตายเกิดในวัฏฏะมาพอแล้ว ทำคุณงามความดีกับ โลกก็ทำมาหมดแล้ว สิ่งใดทำมา ทำต่อเนื่องกันมา เกิดแล้วเกิดเล่า เกิดแล้วก็กระทำกันอยู่อย่างนี้ แต่หัวใจของเราไม่มีใครรู้เห็นจริง ถ้าใครรู้ใครเห็นจริงมันเป็นปัจเจก ตั้ง เป็นสันทิฐิโก มันจะเป็น ความจริงๆ ของมันมา ถ้าความจริงของมันมา เห็นไหม

คนที่ทำธุรกิจการค้าเขาทำแล้วเขาก็ไม่ประสบความสำเร็จของเขา เขาก็เสียใจของเขา นักกีฬาที่ลงไปแข่งขันแล้วเวลามันเอาไรต์เอาเปรี๊ยะ มันพยายามจะเล่นตามแต่ความพอใจของตน มันก็พ่ายแพ้ มันก็ล้มเหลว ความล้มเหลวเป็นสิ่งที่ไม่ดิงามเลย

นักกีฬา สิ่งที่เขาทำขึ้นมาเป็นอาชีพได้ นักกีฬาอาชีพ ใ้อโฮ! ถ้าเขาประสบความสำเร็จ เงินทองเขามากมายมหาศาล เขามีชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ชื่อเสียงแลกเป็นเงินได้หมดเลย ถ้าเขาประสบความสำเร็จ

แต่ถ้าคนล้มเหลวๆ ใ้อนี้ก็เหมือนกัน เราทำสมาธิ ทำสมาธิเป็นสมาธิที่ล้มเหลว ทำสมาธิกันไม่เป็น แล้วก็ไปท่องสมาธินะ หลับตาลืมตา

หลับตาลืมตามันเกี่ยวอะไรด้วย นักกีฬาที่เขาลงไปเล่นในสนามเขาหลับตาที่ไหน เขาลืมตาทั้งนั้นนะ ถ้าหลับตามันจะไปแข่งขันอะไรกับเขา นักมวยสายตาเขาดีมาก หมัดใดมาเขาหลบหลีก เขาหลีกนั้นนะสายตา ถ้าสายตาดีนะ นักมวยเขาได้เปรียบเลย นีมวยที่สายตาดี ไปหลับตาที่ไหน หลับตามันก็หงายท้อง หลับตามันก็พ่ายแพ้มาทั้งนั้นนะ จะไปหลับตาลืมตาที่ไหน

นี่ไง ถ้าคนมันไม่เป็น คนมันไม่เป็นไม่มีวาสนา มันใช้สัญชาตญาณเหมือนสัตว์ เอาแต่ความพอใจของตน แล้วเที่ยวติคนอื่นนะ ไม่ฉลาดเหมือนกุ กูนี่โกงทั่วเลยละ โกงธรรมะ เอากิเลสโกงธรรมะ โกงมาเป็นของตน ใส่คะแนนให้ตนคนเดียว มันซัดเอง คะแนนของกูอย่างนี้ๆ สมาธิจะเป็นอย่างนั้นๆ มันใส่คะแนนใหญ่เลย กรรมการไม่ให้ ธรรม สัจธรรม อริยสัจ ผู้ล้มเหลว สมาธิที่ล้มเหลว ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน

เป็นสมาธิโดยสัจจะโดยความจริง นักกีฬาที่มีสปิริต เรามีอำนาจวาสนาอย่างไร เราจะทำอย่างไร เราพยายามทำความเป็นจริงของเราๆ

ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย จะไปเผชิญกับใครก็เป็นความจริงวันยังค่ำ สมาธิก็เป็นสมาธิ สมาธิ สิ่งที่เป็นสมาธิเกิด เกิดมาจากใด

ไ้ความล้มเหลว เพราะความล้มเหลวแล้วพาล พอพาลขึ้นมา ใส่เขาเลยไง ไ้หลับตาลืมตา พวกหลับตาไ้ไม่ได้ นักกีฬาฝ่ายนั้นมันเอารัตเอาเปรียบ เล่น ๑๕ คน ๒๐ คนนะ กรรมการเข้าข้างนั้นนะ ของฉัน ดูลิ ลืมตา

ลืมตาแล้วไปโกงเขาทำไม ลืมตาหรือหลับตา ถ้าเป็นสมาธิก็คือสมาธิไง สัมมาสมาธิหรือมิจฉาสมาธิไง มีสติหรือไม่มี เป็นสัจจะความจริงหรือไม่ ไม่ต้องมาใส่คะแนนให้ตัวเอง กิเลสมันรู้ทัน กิเลสมันหัวเราะเยาะ นี่ถ้ามันหลับตาลืมตาไป สมาธิล้มเหลว

ล้มเหลว ล้มเหลวจนไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันไ้ คำว่า “ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันไ้” คือไม่รู้จักสมาธิไ้ ไม่ยอมรับเรื่องเวรเรื่องกรรม ไม่ยอมรับข้อเท็จจริง

โลกเขามี ผลของวิภวัญๆ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญสร้างเวรสร้างกรรมมาทั้งนั้นนะ ความสร้างเวรสร้างกรรมมา คนที่สร้างเวรสร้างกรรมมาจิตนิสัยเขาแตกต่างกันไป

การทำสมาธิๆ ดูลิ เวลาแสวงหาน้ำ แสวงหาแหล่งน้ำ แหล่งน้ำขึ้นมา แหล่งน้ำที่ไหนมันมีแหล่งน้ำขึ้นมา สิ่งนั้นมันมีชีวิต สิ่งที่มีชีวิต ประชาชนในลุ่มน้ำใด ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำใดเขาได้ใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำนั้นเพื่อเลี้ยงชีพ เพื่อความเป็นประโยชน์กับเขา แหล่งน้ำๆ ไ้

ถ้าแหล่งน้ำมันมีที่ไหนขึ้นมา จะมีชีวิตที่นั่นไ้ใหม่ ถ้ามันเป็นแหล่งน้ำ ใครจะไปเอาเปรียบใคร ใครจะเอารัตเอาเปรียบใครละ น้ำก็คือน้ำ เวลาน้ำเย็น น้ำร้อน เวลาน้ำเย็นขึ้นมาก็ใช้ดำรงชีวิตไ้ใหม่ ทำนาเกษตรกรรมไ้ใหม่ เวลาไปเจอน้ำร้อนๆ น้ำร้อนขึ้นมากก็ไปทำให้อาหารมันสุกไ้ใหม่ น้ำร้อนขึ้นมากก็เป็นประโยชน์ไ้ใหม่

น้ำเย็น น้ำร้อน เ็งยังไม่รู้จักเลย มิจฉาสมาธิ สัมมาสมาธิไ้ จะมาหลับตาลืมตา สมาธิที่ล้มเหลว ล้มเหลวไร้สาระ แล้วยังไปชี้ดให้คะแนนตัวเอง ให้ ๑๕ ๕๐ ๖๐ นั้นนะ ชี้ดคะแนนให้ตัวเอง แล้วบอกลืมตานะ เดินจงกรม ไ้ไปถอนหญ้า ไ้ไปวัชพืช

สมาธิกับวิชชีอะไรมันจะมีคุณค่ากว่ากัน วิชชีนั้นมันจะเป็นสมาธิหรือ แล้วเรานักปฏิบัติปฏิบัติเพื่อค้นคว้าหาหัวใจของตนนะ แล้วใจมันอยู่ไหน

ลืมตาแล้วเดินจงกรมไปเก็บหญ้าเก็บวิชชียังได้ประโยชน์ขึ้นมา

ไฉนเอาประโยชน์อย่างหรือ มาตีค่าเท่ากับสัมมาสมาธิ เท่ากับใจของตน เท่ากับที่คุณค่าที่จะเข้าสู่มรรคสู่ผล เอาคุณค่าอย่างนั้นใช้ใหม่

นี่ไง เพราะอะไร เพราะมันล้มเหลวไง ความล้มเหลว ความไร้สาระ ตัวเองไม่มีคุณค่า ไม่มีคุณค่าสิ่งใดที่จะเป็นคุณค่าขึ้นมาได้เลย แต่เป็นพาลชน เป็นสัตว์นรก เป็นสัตว์เดรัจฉาน ใช้แต่สัญชาตญาณ นับเอาๆ นะ มันก็เหมือนโลกๆ นี่ ทำสมาธิไม่เป็น สมาธิล้มเหลว เวลาสมาธิล้มเหลวไปแล้ว มันจะเป็นภาวนามยปัญญา มันจะมีมรรคมีผลมาจากไหน มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรอก

นี่ไง เวลาหลงตาทำนองสอนนะ ทำสมาธิให้มันคง ถ้าทำสมาธิขึ้นมาแล้ว ถ้าทำสมาธิได้พออยู่พอกิน คำว่า “พออยู่พอกิน” เราเป็นมนุษย์ เราทุกข์เรายากขึ้นมา เกิดมาเป็นปุถุชน ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริงไง เรามีความทุกข์ความยากประจำธาตุขันธ์อยู่แล้ว ทุกข์เป็นสัจจะ ทุกข์ความจริงใจ

ทุกข์เป็นสัจจะ ทุกข์เป็นความจริง เราเห็นว่ามันทุกข์แล้ว เราพยายามจะทำความเข้าใจเข้ามา เราพยายามจะปฏิบัติธรรม ว่าอย่างนั้นเถอะ ถ้าเราจะพยายามปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมเพื่ออะไร ปฏิบัติขึ้นมาเพื่อค้นคว้าหาหัวใจของตนไง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานไง ถ้าเราทำพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานขึ้นมาชัดเจนขึ้นมา เราจะทำความเข้าใจเข้ามา พอใจสงบระงับเข้ามา มันก็มีความสงบความระงับขึ้นมา เห็นไหม

เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยธรรมวินัยๆ เวลามันสะท้อนถึงความทุกข์เรา มันสะท้อนถึงการผิดพลาดของเรา เรายังเกิดกรรมสังเวช เรายังนำหน้าตาไหลได้

เวลาเราทำความสงบของใจเข้ามามีความสุข ความสงบ ความระงับเข้ามา เวลาปฏิบัติ ไปมันก็มีสุขเป็นเครื่องเจือจางเพื่อหล่อเลี้ยงเข้าไป แล้วทำความสงบของใจเข้ามาๆ

ทำความสงบของใจทำไม

หลวงตาท่านสอน ทำสมาธิเพื่อจับ แล้วจะฟาดฟันมันด้วยปัญญา

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ มีคนติเตียนมาก พระกรรมฐานๆ พุทโธๆ ทำแต่สมณะๆ สมณะแก้กิเลสไม่ได้ ทำสมาธิแก้กิเลสไม่ได้

แล้วสมาธิที่เหนมันแก้กิเลสได้ละ ท่านบอกให้ทำความสงบเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามาเพื่อจะจับๆ ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ทำความสงบของใจเข้ามาเพื่อจะจับกิเลสไป

แต่ถ้าสมาธิที่ล้มเหลว “กิเลสมันเป็นนามธรรม แล้วจะไปเห็นมันได้อย่างไรกิเลส” มันเป็นพระอรหันต์นะ มันเป็นตัวหน้าสัตว์นรก แล้วมันบอกว่ามันเป็นพระอรหันต์นะ แต่มันบอกว่ากิเลส มันเป็นนามธรรมนะ มันจะไปรู้มันได้อย่างไร

คนไม่รู้กิเลส คนไม่เคยเห็นกิเลส คนไม่เคยเห็นมรรคเห็นผล มันจะเป็นมรรคเป็นผลมาได้ อย่างไร สมาธิล้มเหลว มันล้มเหลวที่สมาธิ แล้วมันจะเกิดมรรคเกิดผล เกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา ภาวนาไปเพื่อชำระกิเลส มันจะเกิดขึ้นมาได้ได้อย่างไร

แล้วเวลาตีเวลาเตียนนะ เวลาชาวโลกเขาก็ตีเขาก็เตียน สมณะแก้กิเลสไม่ได้ๆ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ ครูบาอาจารย์ท่านก็รู้ หลวงปู่ท่านก็รู้ ท่านก็ทำของท่านมาทั้งสิ้นนะ แต่ถ้ามันไม่ทำความสงบของใจเข้ามา ไม่มีสมาธิขึ้นมา มันจะเข้าไปสู่ใจของตนได้อย่างไร เวลาใจของตนนะ ใจของตนที่จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ภาวนามยปัญญา เกิดจากการภาวนาไป

การศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การท่องจำมา การท่องมาเป็น ๑๕ ๑๘ ๒๐ ๓๐ ไฉนท่องจำมาๆ ไฉนเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่ของมีง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นความจำ ความจำขึ้นมาแล้วมาขยายความๆ ว่า เป็นปัญญาๆ นี่สมาธิล้มเหลว ปัญญาไม่เกิด ภาวนามยปัญญามันเป็นไปไม่ได้ มันไม่มีภาวนามย ปัญญา มันเป็นความล้มเหลว

แต่เวลาทำความเข้าใจของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับ เขาบอกว่ามันเป็นหินทับหญ้าๆ

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้หรอก แล้วคนที่ทำสมาธิแล้ว ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิถ้ายกขึ้นสู่ วิปัสสนาได้มันจะฝึกหัดใช้ปัญญา ทำสมาธิแล้วสมาธิจะจับ จับอะไร

คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต้องหยุดคิด การหยุดก็ต้องใช้ความคิด

เวลาจิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นการเสวยอารมณ์ จิตเห็นกิเลสมันไปยึดไปจับ นี่ไง ถ้ามัน เห็นใจ ถ้ามันรู้มันเห็นขึ้นมา แต่ถ้ามันไม่เห็นล่ะ มันเห็นไม่ได้หรอก เพราะอะไร

เพราะว่าสมาธิแก้กิเลสไม่ได้ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ แต่สมาธิล้มเหลวยิ่งเหลวไหลเข้าไปใหญ่ เลย สมาธิล้มเหลวแล้วย้ำคิดย้ำทำท่องจำ ท่องไฉนที่ว่าท่องแล้วพลิกแพลงขยายความ จินตนาการ ไปทั่ว ใช้แต่สัญชาตญาณๆ เอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาขยายความ ไม่มี คุณธรรม ไม่มีความรู้จริงในใจของตน ไม่เกิดภาวณา ไม่เกิดปัญญา ไม่เกิดใดๆ ทั้งสิ้น ไม่มี

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ถ้ามันจะเป็นหินทับหญ้าหรือทำสมาธิแล้วติด หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่ มั่น ครูบาอาจารย์เราท่านก็ให้ออกจากสมาธิ

การไม่มีสมาธิมันก็ไม่มีการล้าง ทำสิ่งใดก็ไม่ได้เลยทั้งสิ้น ถ้ามันจะเป็นสมาธิขึ้นมาให้เป็น สัมมาสมาธิ คำว่า “สัมมาสมาธิ” คือ สมาธิที่ยกขึ้นสู่วิปัสสนา การยกขึ้นสู่วิปัสสนาถ้ามันเป็น ภาวนามยปัญญา ปัญญามันจะเกิดมาจากการภาวณา

ปัญญามันไม่ใช่เกิดมาจากการท่องจำ ไม่ใช่เกิดจากสมุทดินสอ สมุทดินสอนี้ปริยัติ ปริยัติ ปฏิเวธไม่มี ปริยัติต้องมีปฏิบัติ เวลาปฏิบัติขึ้นมามันเกิดจากข้อเท็จจริง มันเกิดภาวนามยปัญญา

ปัญญาเกิดจากการภาวนา มันเกิดจากมรรคเกิดจากผล มันไม่ใช่เกิดจากการท่องจำ ไม่ใช่เกิดจากสัญชาตญาณ สัญชาตญาณของสัตว์รอกนั้นนะ สัญชาตญาณของกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ใจ สัญชาตญาณของมันนะ นี่ใจ ใช้สัญชาตญาณก็เหมือนสัตว์รอกใจ มันไม่เป็นความจริงขึ้นมาได้หรอก

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมามันต้องเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าสัมมาสมาธิ ผู้ปฏิบัติแล้วถ้ามันไปติดสมาธิ ส่วนใหญ่แล้วติดสมาธิ ติดสมาธิเพราะอะไร ติดสมาธิเพราะอำนาจวาสนาของคนมันอ่อนแอ เวลาคนอ่อนแอมันก็ไปรู้ไปเห็นสิ่งใด ความรู้ความเห็นในสมาธิมหัศจรรย์นะ

เวลาคนผิวนะ เวลาคนมาถามปัญหาณะ ภาวนาอย่างนั้นๆ

แล้วมันอย่างไรละ

มันภาวนาตอนผืน ถ้าผืนแล้วมันภาวนาได้เลยนะ แหม! มันแยกมันแยะ แต่ถ้านั่งภาวนานี้หลับทุกที แต่ถ้านอนมันผืน มันเป็นไปเลย

ใช้ผืนนั้นนะมันเป็นความผืน แต่เวลาภาวนาขึ้นมาถ้ามันเห็นนิมิตๆ เหมือนจิตที่มันขาดสติ มันก็เห็นนิมิตอย่างนั้น แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ สมาธิมันเป็นสัมมา มันมีสติสัมปชัญญะ ถ้ามันเห็นกายโดยธรรมชาติของมัน เห็นกายโดยอำนาจวาสนาบารมีมันจะเห็นของมัน ถ้ามันจับเวทนาจับเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันจะเห็นของมัน ถ้าเห็นของมัน คนที่เห็นนั้นนะมันสะเทือนหัวใจใจ สะเทือนหัวใจมันจะจับ มันจะพิจารณาของมันไง ถ้ามันเกิดปัญญาๆ ปัญญาเกิดจากการภาวนา ใจ ถ้าปัญญาเกิดจากการภาวนามันจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่านะ

เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ เวลาหลวงปู่ผืน หลวงปู่ผืนนะ ท่านเป็นมหานิกายมาก่อน เวลาหลวงปู่ดุลย์ท่านไปเทศน์สั่งสอน อบรมสั่งสอน ไปเจอหลวงปู่ดุลย์ เสร็จแล้วท่านก็มาฝึกหัด หลวงปู่ดุลย์ส่งให้เข้าไปอยู่กับหลวงปู่มัน เวลาฝึกหัดภาวนาๆ นั้นนะ เวลาฝึกหัดภาวนาขึ้นมาแล้วมันเห็นคุณค่า ถ้ามันเป็นธรรมๆ ถ้ามันเป็นธรรมมันเห็นคุณค่ามาก

ท่านเป็นมหานิกายมาก่อน เวลาเป็นมหานิกายแล้วท่านไปอยู่กับหลวงปู่มั่น นี่ไง มีผู้สั่งผู้สอน ผู้อบรม ผู้บ่มเพาะ ถ้ามันเป็นธรรมมันไม่ใช่สัญชาตญาณของสัตว์นรก

สัญชาตญาณของสัตว์นรกมันใช้ท่องจำ มันจะเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาขายกิน เป็นสัญชาตญาณ มันใช้สัญชาตญาณโดยความจำ แต่ถ้าเป็นความจริง หลวงปู่มั่นท่านเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม เวลาท่านอบรมสั่งสอนจนหลวงปู่มั่นท่านเคารพมาก ท่านได้ประโยชน์จากครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม

พอท่านได้ประโยชน์จากครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม ท่านคิดของท่านไง เห็นหลวงปู่มั่นเจ็บไข้ได้ป่วย พระก็ไปอุปัฏฐากอุปัถม์ภัก พระก็เข้าไปอุปัฏฐาก มียามี่สิ่งใดคอยอุปัถม์ภัก ท่านก็มาคิดของท่านไง

เราได้ประโยชน์ คำว่า “ได้ประโยชน์” เห็นไหม จิตที่มีดีที่บอด จิตที่ว่าสมาธิถ้ามันไม่เป็นสมาธิขึ้นมา ท่านก็คอยอบรมคอยสั่งสอน คอยชี้คอยแนะขึ้นมา พอเป็นสมาธิขึ้นมา ท่านก็อบรมสั่งสอนยกขึ้นให้สู่วิปัสสนา มันเป็นธรรมขึ้นมาได้ เราได้ประโยชน์มหาศาล คนที่ได้ประโยชน์ขึ้นมามันจะฝังใจมาก มันจะเคารพบูชามาก แล้วท่านได้ประโยชน์นั้นจากครูบาอาจารย์ที่ชี้แนะ

คุณสิ เวลาที่หลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรา มา หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรา มา หลวงปู่มั่นเป็นโรงงาน โรงงานผลิตพระอรหันต์มหาศาลเลย เพราะตัวท่านมีคุณธรรม มีสัจจะมีความจริงในใจของท่านแล้วอบรมสั่งสอนขึ้นมา

หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านซาบซึ่งในบุญในคุณนะ ท่านถึงปฏิบัติเป็นธรรมยุต ท่านปฏิบัติเป็นธรรมยุตเพราะท่านอยากจะไปอุปัฏฐากหลวงปู่มั่น เพราะท่านได้ประโยชน์จากหลวงปู่มั่นมากมายมหาศาล

จากคนมีดีบอด จากคนที่มันภาวนาแล้วมันตกหลุมตกร่อง ภาวนาแล้วมันมีสิ่งที่ชักจูงไปแนวทางอย่างอื่น หลวงปู่มั่นก็เคยอบรมเคยสั่งสอน ได้บุญได้คุณมา ได้รับการประพฤติปฏิบัติมาแล้วเวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา คนนั้นก็อุปัฏฐาก คนนี้ก็อุปัฏฐาก ใ้เราก็ได้บุญกุศลมา ได้กุศลได้การกระทำมา เราก็อยากอุปัฏฐากอย่างนั้นแต่เราก็ทำอย่างนั้นไม่ได้เพราะเราเป็นมหานิกาย

มหานิกาย ธรรมยุต เป็นนानาสังวาส นานาสังวาสอยู่ร่วมกันไม่ได้ อยู่รวมนอนในที่มุงที่บังอันเดียวกันไม่ได้ ฉันอาหารร่วมกันไม่ได้ นี่ในนานาสังวาสไง นานาสังวาส

“หลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์แล้วยังมีปฏิญญาอะไรอีกหรือ”

ไม่ใช่ เคารพในธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่มันอยู่ในวินัย อยู่ในพระไตรปิฎก นี่ไง เป็นศาสดาๆ เคารพศาสดาด้วยกัน คนเป็นคุณธรรมด้วยกัน เห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านเคยปฏิบัติเป็นธรรมยุต แล้วท่านอยู่อบรมกับหลวงปู่มั่นมา นี่ไง เวลาหลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ถ้ามันเป็นธรรม ความเป็นธรรมๆ มันเป็นคนธรรมทั้งนั้นนะ

แล้วความเป็นธรรม คนที่จะเป็นธรรมได้มันต้องมีอำนาจวาสนามาเหมือนกัน ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนาขึ้นมามันไม่ยินดีในการอบรมสั่งสอนนั้น ไม่ยินดีในความเป็นจริงอันนั้น มันชอบยินดีโดยสัญชาตญาณไง โดยการจัดการจำใจ นี่ความล้มเหลวไง สมาธิล้มเหลว แล้วปัญญาไม่ต้องพูดถึง ปัญญาไม่มีเลย เป็นสัญญาทั้งสิ้น เป็นการท่องจำแล้วขยายความธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นสัญชาตญาณของสัตว์นรก

แต่ถ้าคนศึกษามาเป็นปริยัติ ศึกษามาเป็นหน้าที่การเผยแพร่ธรรม อันนั้นมันเป็นบุญกุศลของเขา บุญกุศลของคนมีมากน้อยขนาดไหนเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่คนคดคนโกง คนจ้อโกงว่าสิ่งที่เป็นการท่องจำนั้นเป็นการปฏิบัติ เป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา...ไม่มี ไม่มีหรอก

แต่เวลาถ้ามันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาๆ เวลายกขึ้นสู่วิปัสสนาถ้ามันเป็นปัญญานะ คนที่ภาวนาไม่เป็นก็คือไม่เป็นไง ถ้ามันติดมันข้อง เวลาคนที่มีความเห็นต่างทั้งตากทั้งถาง “พระกรรมฐานนะ ใ้พวกพุกุโธๆ มันก็เป็นสมณะเท่านั้นแหละ มันจะไปแก้กิเลสได้อย่างไร มันเป็นสมณะ”

สมาธิจับ แล้วมันจะตัด มันจะตัดไปด้วยปัญญา ไม่มีสมาธิ เป็นสัญชาตญาณของสัตว์นรก เป็นกิเลสทั้งหมด แล้วมันจุ่มจุ่มทำลายในการปฏิบัติ สมาธิล้มเหลว สมาธิล้มเหลวมันจะเป็นภาวนามยปัญญาขึ้นมาไม่ได้

การศึกษาขั้นนั้นเป็นความจำทั้งสิ้น เกิดจากสมอง เกิดจากสัญญา การสัญญานะ มันจะวางสัญญาไม่เป็น เพราะวางสัญญาไม่ได้มันถึงทำสมาธิไม่ได้ไง เพราะอะไร เพราะสมาธิมันวางรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ วางหมด จนมันชนะกิเลสชั่วคราวๆ นี่ไง สมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัมปนาสมาธิ

แล้วสมาธิทำไว้ทำไม

สมาธิทำไว้จับคั่นคว่าหากิเลสไง ถ้าคั่นคว่าหากิเลสได้ ถ้ามันเกิดฝึกหัดใช้ปัญญาไง เวลาปัญญาเกิดขึ้น ถ้าจิตมันสงบแล้วถ้ามันพิจารณากาย มันจับกายได้ มันพิจารณากาย พิจารณา กาย อู้อู้อู! มันยังอีกแตกต่างนะ

ขั้นของสมาธิ หลวงตาเนี่ยบอกนักปฏิบัติ สมาธิเหมือนน้ำเต็มแก้ว สมาธิคือสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัมปนาสมาธิ แต่มันแตกต่างหลากหลายไปด้วยอำนาจวาสนาของคนนะ กลุ่มน้ำ กลุ่มน้ำแม่กลอง กลุ่มน้ำเจ้าพระยา แต่ละกลุ่มน้ำมันก็ใช้ประโยชน์จากกลุ่มน้ำนั้น มันก็คือจริตนิสัยจากใจดวงนั้นไง

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาท่านรู้จักจริตนิสัยของคน วงกรรมฐานเขาสอน ไม่มีสูตรสำเร็จ ไม่มีสูตรตายตัวที่จะต้องเป็นอย่างนั้นๆ ไม่มี ท่านสอนเฉพาะ แต่โดยพื้นฐาน กรรมฐาน ๔๐ ห้อง

โดยพื้นฐานนักกีฬาต้องมีความพิท ต้องมีกำลัง ถ้ามีกำลัง มีความพิทแล้ว เราจะลงเล่น กีฬาสิ่งใด ทักษะเราฝึกหัดขึ้นมา ถ้ามันฝึกหัดขึ้นมาโดยสปริต โดยอำนาจวาสนาที่รู้จักฝึกหัดชอบชั่วดี

เราปฏิบัติไปแล้ว บัจฉิตตัง สันทิฏฐิโก ผู้ที่ปฏิบัติ อาจารย์โง่อาจารย์ฉลาดมันรู้หมดละ ถ้าเราทำอย่างนี้ทำไมอาจารย์ไม่รู้ ทำสมาธิได้ ทำไมอาจารย์ไม่รู้ว่าเป็นสมาธิ แล้วถ้าเราทำสมาธิไม่ได้ อาจารย์บอกว่าสมาธิเรามั่นคง...เฮ้ย! บัจฉิตตัง สันทิฏฐิโก

นี่ไง เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อทั้งสิ้น อย่าไปเชื่อสมาธิล้มเหลว เป็นสัญญาตญาณของสัตว์นรก แล้วมันวุ่นกันอยู่อย่างนั้นนะ มันเป็นความจริงขึ้นมาไม่ได้

ถ้ามันเป็นความจริงๆ ขึ้นมา ที่ว่ากรรมฐานมันเป็นสมณะ แก่กิเลสไม่ได้

เขาแก้ เขาแก้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแก้ คูสิ หลวงปู่ฝั้นท่านเห็นบุญเห็นคุณของหลวงปู่มั่นขนาดไหน ท่านอุตตฺติจากมหานิกายมาเป็นธรรมยุตเลย

แล้วหลวงตาท่านบวชเป็นธรรมยุตมาแล้วท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านเป่ากระหม่อมมา มันซาบซึ่งบุญคุณ บุญคุณมันคืออะไร

คุณไง ถ้ามีบุญมีคุณไง บุญกับคุณมันก็เข้ากับมรรค เข้ากับสังขธรรม ถ้ามันคอยทิ่มคอยตำ เขา คอยทำลายเขา อันนั้นมันเป็นกิเลส อันนั้นเป็นสัญชาตญาณของสัตว์ สัตว์มันยังตะปบเขาด้วย เขี้ยวด้วยเล็บ อันนั้นเป็นของสัตว์

แต่ถ้ามันเป็นมนุษย์ มนุษย์ที่มีอำนาจวาสนาเขาจะไม่ใช้สัญชาตญาณของสัตว์ เขาใช้สติใช้ปัญญา กาลามสูตร ไม่เชื่อ ไม่เชื่อแม้แต่สัญชาตญาณของสัตว์ที่มันสอนเรา แล้วเราทำความจริงขึ้นมา

เราเคยเชื่อเขามา สมาธิล้มเหลว ล้มเหลวมาจนทำสมาธิไม่เป็น ทำสมาธิไม่ได้ ลืมตาบ่าบอคอคแตกอยู่นั่นนะ แล้วมันได้อะไรขึ้นมา

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเดินจงกรมไม่ลืมตา หลวงตาท่านก็พูด ปัญหาเขาไปถามหลวงตาเยอะเยอะ เดินจงกรมก็ลืมตา นั่งสมาธิก็หลับตา ไปลืมทำไมนั่งสมาธิ เดินก็ลืมตา ลืมตาหลับตา มันมีทั้งถูกและผิด มันมีสัมมาและมิจฉา มันไม่ใช่หลับตาลืมตา เอาหลับตาลืมตา เอาเรื่องของสัญชาตญาณมาตากมาถาง มันเป็นประโยชน์อะไร

เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอนนะ เวลาคนที่อ่อนแอจะทำให้มันเข้มแข็งขึ้นมา คนคิดไม่เป็นก็ฝึกให้มันคิดได้ ถ้ามันคิดได้แล้วถ้ามีวาสนาขึ้นมามันจะฝึกหัดภาวนาก็ให้มันทำมา ถ้ามันทำมาขึ้นมา นี่ปัญหาโลกๆ ไร ปัญหาโลกๆ โดยสัญชาตญาณเกิดมาทางโลกๆ

ถ้ามันจะเป็นความจริงขึ้นมา โลกกับธรรมๆ คุณนั้ก โลกุตตระๆ...ไม่มี โลกียะทั้งหมด โลกียะทั้งสิ้น

โลกุตระทำสมาธิขึ้นมาได้ ถ้าสมาธิขึ้นมาได้ กายกับใจเห็นใหม่ กายกับใจ
เพราะอะไร เพราะอุปนิสัยสมาธิสักแต่ว่ารู้ นั่งอยู่นี้ไม่รับรู้ร่างกายนี้เลย ร่างกายนี้ว่างได้เลย เค้นขัด
อยู่อย่างนั้นนะ จะก็ชั่วโมงก็ได้ แต่มันใช้ปัญญาไม่เป็น เวลามันคลายตัวออกมาแล้วเป็นอุปจาระ

ถ้ามันเป็นอุปจาระขึ้นมา น้อมไปเห็นอะไร แล้วถ้าคนมันจับกาย จับเวทนา จับจิต จับธรรม
ได้ เห็นสติปัญญา ๔ แล้ว พอทำความเข้าใจเข้ามา ใจมันสงบระงับขึ้นมา เวลาปล่อยขึ้นมา
มันเข้าสู่งานเลย พอเข้าสู่งาน งานคืออะไร งานคือภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการ
แยกแยะ นี่คือไตรลักษณ์

ไอ้ที่ว่าคิดๆ ที่ว่าใช้ปัญญาๆ อนิจจังทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องสมอง เป็นเรื่องวิทยาศาสตร์เป็น
เรื่องโลก เรื่องโลกียะ ถ้าโลกุตระขึ้นมามันต้องเกิดจากจิตสงบ จิตสงบคืออะไร

จิตนี้เป็นนามธรรมๆ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ อารมณ์ความรู้สึกเป็นนามธรรม เป็น
นามธรรมเกิดจากจิต เกิดจากจิตขึ้นมาเพราะมันมีจิตขึ้นมามันถึงเป็นมนุษย์ มนุษย์ถึงมีกายกับใจ
ใจ

เวลากายกับใจขึ้นมา เวลาจะภาวนาขึ้นมาเขาก็ไปแก้กิเลสที่หัวใจใจ ธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าที่เข้าไปที่หัวใจของสัตว์โลกใจ ซึ่งเข้าไปที่หัวใจของสัตว์โลกเพื่อทำลายอวิชชา
ในใจของสัตว์โลกใจ ไม่ใช่ไปทำลายที่ร่างกายใจ ไม่ทำลายที่ร่างกายเพราะอะไร

เพราะกิเลสตัดความทะยานอยากหายๆ ไอ้หลานของมาร มันติดแค่ร่างกายนี้ใจ คุณ
ร่างกายนี้เสริมสวยๆ เสริมไม่สวย ถ้าเสริมสวยๆ เวลามันสงบเข้ามาแล้วมันเห็นกายของมันตาม
ความเป็นจริง นี่เวลาไปเห็นขึ้นมา เห็นนั่นคืออะไร

เวลาเขาเคารพ ชาวพุทธขึ้นมา พระไตรลักษณ์ พระไตรลักษณ์เกิดขึ้น การกระทำให้มัน
เกิดขึ้น การกระทำให้มันมีขึ้นมา เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะใครไปบังคับ ปฏิสนธิจิตลงสู่ครรภ์
สู่ไข่ สู่น้ำคร่ำ สู่โอบปาดิกะ ใครบังคับมัน กรรมเท่านั้นที่บังคับมัน กรรมเป็นไปตามกรรมของสัตว์
โลก เวลาจิตมันลงสู่ไข่ สู่ครรภ์ สู่ น้ำคร่ำ สู่โอบปาดิกะ เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม โอบปาดิกะ
เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเวลาจิตมันสงบแล้ว จิตที่มันสงบขึ้นมา เวลามันสงบขึ้นมา ถ้ามันไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นี่เกิดขึ้น เกิดขึ้นก็จะเป็นไตรลักษณ์ ถ้ามันเกิดขึ้นมา เกิดแล้วก็ดับ

เวลาเกิดแล้ว คุณไสยไม่มีเชื้อพอกไม่ได้ พอกไม่ได้มันตายอยู่นั่นนะ ไสยพอกไม่ออก

“ฉันเป็นไก่ตัวแรกเจาะฟองอริชชาออกมา”

อริชชาอะไรของมึง ใฉนี้มันอยู่ในตำรา มึงก็จำมาพูดเท่านั้นนะ ถ้ามันเป็นไก่ตัวแรก มึงต้องเห็นอริชชา เวลาเกิดขึ้น อะไรมันเกิด ไก่อยู่ไหน จิตอยู่ไหน สมาธิอยู่ไหน ใครเป็นผู้เจาะ ใครเป็นคนตั้งขึ้นมา ไม่มี สัญชาติญาณ จักรวรรณะพระพุทธรูปเจ้ามาแล้วก็มาจินตนาการเป็นวรรคเป็นเวรนะ สัญชาติญาณของสัตว์นรก ไม่มีอยู่จริง

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริง ๆ นั้นนะเป็นจริงตรงไหน

เป็นจริงนะ ทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามาให้เป็นสัมมาสมาธิ ไม่ใช่สมาธิที่ล้มเหลว

สมาธิที่ล้มเหลว ล้มเหลวตั้งแต่เริ่มทำ ล้มเหลวตั้งแต่ตั้งต้น ล้มเหลวตั้งแต่ความคิด ล้มเหลวตั้งแต่เริ่มจะทำ ล้มเหลวตั้งแต่ปฏิฐิमानะ ล้มเหลวว่าทุกคนผิดหมดเลย

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราท่านนะ ท่านแสวงหา หลวงปู่มั่นนะไปทั่วปากกัดตีนถีบพยายามจะหาคนชี้คนบอก ไม่มี พมานี้ไปมาหมด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปทั่วไปทั้งนั้น หลวงปู่ลี วัดอโศก ท่านเดินไปถึงอินเดีย อินเดียนี้เดินไป ครูบาอาจารย์ท่านเดินไปอินเดีย เดินไปเดินกลับแสวงหาคนบอกคนชี้ ไม่มี สุดท้ายต้องทำกันเอง

เวลาทำขึ้นมาเอง เห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านก็มีเจ้าคุณอุบาลีฯ เป็นที่ปรึกษา เป็นที่ค้นคว้า นั่นคือทฤษฎี นั่นคือแผนที่ นั่นคือการกระทำ แต่คนที่พยายามจะบุกเบิกในหัวใจของตนเข้าไปสู่สัจจะความจริงอันนั้นคือหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านทำของท่านขึ้นมาเป็นความจริงของท่านขึ้นมา ท่านถึงเห็นว่าความทุกข์ความยากความลำบากลำบากขนาดไหน ฉะนั้น ท่านถึงเป็นผู้เป่า

กระหม่อมหลวงปู่ฝั้น เป่ากระหม่อมครูบาอาจารย์เรามา เป่ากระหม่อมคือคอยบอกคอยชี้คอยแนะ
ไง คอยชี้คอยแนะถ้ามันติด

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้หรอก แต่ไม่มีสมาธิเป็นพื้นเป็นฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการ
งานให้เกิดขึ้นเป็นไตรลักษณ์ พระไตรลักษณ์ะ ใครเห็นไตรลักษณ์ครบสมบูรณ์แบบ อย่างน้อยเป็น
โสดาบัน

โสดาบันเพราะอะไร

เพราะการเกิดขึ้น กิเลสฐานที่ตั้ง เกิดขึ้น เกิดขึ้นจากการเห็นสติปัฏฐาน ๔ นั่นคือการเห็น
กิเลส การเห็นกิเลสคือการแยกแยะวิปัสสนา แยกแยะในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม การ
แยกแยะนั้นมันก็อยู่ที่วาสนา

คนแยกแยะแล้วแยะแยกเล่ามันตักตบกาน มันชั่วครึ่งชั่วคราวๆ มันต้องมีวาสนา มันต้อง
มีครูบาอาจารย์คอยประคับคองประคอง คอยให้กำลังใจ คอยชี้แนะ คอยกระทำ คอยปลุกเร้า นี่ครู
บาอาจารย์เราทำมาขนาดนั้นนะ ทำไมพระกรรมฐานเขาไม่เคารพกัน พระกรรมฐานเขาเคารพบูชา
ครูบาอาจารย์เขาทั้งสิ้น

เวลาหลวงตาท่านสิ้นกิเลส ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่ฝั้น เวลาครู
บาอาจารย์ที่มาอนุโมทนากับการรื้อฟื้น รื้อฟื้นถึงวิธีการกระทำ รื้อฟื้นให้ศาสนาแวววาวขึ้นมา

ศาสนาไม่มีแต่การท่องจำ ศาสนาไม่มีแต่การเป็นสินค้า ศาสนาไม่ใช่การล้างกระเป๋
ศาสนาไม่ใช่การโฆษณาชวนเชื่อ

ศาสนามีธรรมจริงๆ มีมรรคมีผลจริงๆ แล้วมันมีจริงขึ้นมาจากใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่
ฝั้น ท่านถึงบ่มเพาะขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริง เป็นความจริงๆ ขึ้นมา ถ้าความจริงขึ้นมา เวลาอบรมสั่ง
สอน ถ้ามันเป็นความจริงนะ ความจริงมันเป็นธรรม ไม่มีเขาไม่มีเรา

เวลาหลวงปู่ฝั้นสอน ได้หลวงปู่ฝั้น ได้หลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่ทองรัตน์ อาจารย์ทอง
รัตน์ฯ นั้นเป็นมหานิกายนะ ท่านอยู่กับหลวงปู่ฝั้น ท่านมหานิกายท่านก็ให้อยู่กับท่าน ท่านไม่แบ่ง

ไม่แยก แล้วหลวงปู่ไซ้ อาจารย์ไซ้ นั่นก็มหานิกายนะ มหานิกายถ้าทำความเป็นจริง มหานิกาย
ธรรมยุต เป็นพระหรือเป็นผู้ปฏิบัติทำได้ทั้งสิ้น ไม่มีเขาไม่มีเรา

หลวงปู่มั่นท่านพูดเลย ธรรมยุต มหานิกาย มันก็แค่ชื่อ แต่ความจริงมันอยู่ที่การกระทำ
ความจริงมันอยู่ที่ศีล สมาธิ ปัญญาของหัวใจดวงนั้น

คูสิ ของเรา เราก็มียหัวใจของเรา หัวใจของเราที่เรามาประพฤติปฏิบัติ เราจะเป็นอะไรก็
แล้วแต่ เราค้นหัวใจเราเจอหรือไม่ ทำความสงบของใจได้หรือไม่ ถ้าความสงบของใจได้ เรามี
ความสุข สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ความสุข ความสงบ ความระงับเป็นการหล่อเลี้ยง เป็น
อาหาร

ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ

แล้วทุกข์ ทุกข์เกือบเป็นเกือบตาย เวลานั้นเป็นสมาธิ มันสุข มันสุข สุขแล้วมันก็เพลิดเพลิน
ติดในสุขนะ ถ้ามันเพลิดเพลิน คนที่อานาจาสนาน้อยมันก็บอกว่านี่คือนิพพาน

มันนิพพานอะไร มันยังไม่ทำอะไรเลย แล้วกรรมฐาน กรรมฐานกำมะลอนั่นนะ เวลาเป็น
สมาธิแล้วออกรู้ต่างๆ แล้วก็บอกว่า เต็มจะม่วงมันจะหล่นใส่มาเอง เต็มมันจะเห็นกายโดย
ธรรมชาติ รอให้กายมันมาเยี่ยม รอให้กิเลสมันมาให้ค่า

ไร้สาระ นี่ก็คือवासนา พอवासนาของคนมันไม่ถึง वासนาของคนมันไม่มีนะ มันไม่มีกำลัง
พอ มันไม่มีวุฒิภาวะจนสนทนได้ว่า เฮ้ย! นี่คืออะไร เฮ้ย! ไซ้หรือไม่ไซ้

หลวงตา ครูบาอาจารย์ท่านพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ไซ้หรือไม่ไซ้ ไซ้หรือไม่ไซ้แล้วรายงานผล
กับหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านคอยให้อุบายๆ มา นี่ไง เป้ากระหม่อมมาไง ไข่เป้ากระหม่อมมา
เพราะอะไร

เพราะบอกว่า เวลาสงบไปแล้ว เวลาพิจารณาไปแล้ว พิจารณาย่างนั้นมันเป็นปัญญา
อบรมสมาธิ มันเป็นปัญญาแยกจอกแหนๆ นั่นนะ แยกจอกแหนให้เห็นน้ำ ไข่จอกแหนคือกิเลส
แยกอย่างไรก็ไม่จบหรืออก มันต้องทำลายจอกแหนนั้น

แล้ววิธีการทำลาย ทำลายอย่างไร

ไม่รู้ ไม่มี ไม่ต้องมีขณะใด

คำพูดทุกคำมันบ่งชี้เข้าไปถึงผู้รู้ในใจ คนไม่รู้พูดไม่ได้ คนต้องรู้เท่านั้น แล้วเวลาพูดไปแล้ว ศึกษารรณะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานะ ๙ ประโยค ๑๐ ประโยค ทำไมจะไม่รู้ อ่าน ออกเขียนได้ ขยายความได้ทั้งหมด แต่มันเป็นความจำนะ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ เวลาหลงตาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านบอกว่าใน พระไตรปิฎกไม่ได้บอกถึงผล ในพระไตรปิฎกส่วนใหญ่บอกถึงวิธีการ บอกถึงเหตุ มันก็มา เหมือนกับที่หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา เวลาประพฤติปฏิบัติแล้วขณะที่มันจะเป็นท่านไม่พูด ถึง เพราะไอ้มันนั้นมันจะเป็นผลให้กิเลสเอาไปใช้เป็นประโยชน์กับมัน แล้วเวลายิ่งขยายความยิ่ง บอกมากมันยิ่งสัญญาามาก มันยิ่งต้องแก้ให้มากขึ้น

ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ เพราะท่านโดนกิเลสในใจของท่านหลอกก่อน แล้วของเราก็ กิเลสในใจของเรามันครอบงำหมด ไปได้ยินได้ฟังสิ่งใดมามันมาอ้างมาอิงว่าเป็นสมบัติของมันหมด เลย แล้วมันเป็นไปไม่ได้ ในวงกรรมฐานเขารู้ของเขา สัญญาร้ายกาจนัก

แล้วนี่จำธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาหมดเลย แล้วก็ให้ลูกศิษย์จดแล้ว จดเล่า เขียนแล้วเขียนเล่า

การจดการเขียนนั้นเป็นการปฏิบัติหรือ สมาธิมันอยู่ในสมุทดินสอใช่ไหม สมาธิมันอยู่ใน การท่องบ่นหรือ

สมาธิมันอยู่ที่ใจ แล้วเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่หมุนตัวๆ เวลาธรรมจักรที่มันหมุนเร็ว มาก เห็นไหม แวบๆ เลย เวลามันแวบขึ้นมาทันหมดๆ นะ สติ มหาสติ เวลาเกิดมหาสติ เกิดมหา ปัญญาขึ้นมา โอ้โฮ! มันจะลึกลับซับซ้อนกว่านี้อีกเยอะ

ไม่ต้องเทศน์เรื่องปัญญาเลย

ภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญาคือโลกุตตรธรรม แล้วใช้สมองคิดกันอยู่นี้ เก็บหญ้า ถอนหญ้านี้เขาบอกเป็นโลกุตตระ

ถ้าเป็นโลกุตตระ ชาวไร่ชาวนาประเทศไทยเป็นพระอรหันต์หมดเลย

ชาวไร่ชาวนาเขาตากหญ้ากันทั้งวันทั้งคืนเป็นโลกุตตระ ถ้าเป็นชาวไร่ชาวนาอยู่ตามชนบท อันนั้นมันเป็นโลกียะ ถ้ามาเก็บหญ้าถอนหญ้าให้เราเป็นโลกุตตระ

นี่ไง คำพูดมันสัญชาตญาณของสัตว์ มันไม่ใช่ความจริง มันพูดให้มีที่โต้แย้งได้หมด

เวลาหลวงปู่มันไ้ทำไมหลวงปู่ฝันท่านเคารพมากล่ะ เวลากิเลสมันเข้ามารุกรมเราไร้นะ เวลาเราภาวนาไม่ลง เราทุกข์ไหม เคนจกรรม นั่งสมาธิภาวนาตราตรำขนาดไหน แต่เราไม่มีอุปาย เวลาครูบาอาจารย์ท่านคลิกให้เรา ผัวะ! ไปเลย จะซาบซึ้งไหม

เราเดินจกรรม นั่งสมาธิภาวนากระเสือกกระสนนะ ทำไมมันไม่เป็นสักที ทำไมมันไม่เป็นสักที

ไม่เป็นเพราะอยากเป็นไง ไม่เป็นเพราะฟังครูบาอาจารย์ของท่านเป็นอย่างนั้นๆ สร้างภาพไว้หมดเลย ไม่มีทางเป็นหรอก

สารู ของครูบาอาจารย์นั้นเป็นคติธรรม เป็นคติเป็นแบบอย่าง เป็นคติเป็นแบบอย่างที่ครูบาอาจารย์ท่านพยายามเผชิญกับกิเลสในใจของท่านมา

ไอ้ของเราไม่เป็นอย่างนั้นหรอก เพราะอะไร เพราะการกระทำของคนมันไม่เท่ากัน ความชอบก็ไม่เหมือนกัน กิเลสมันก็ไม่เหมือนกัน โทสจริต โมหจริต โลภจริต จริตของคนไม่เหมือนกัน คนเจ็บไข้ได้ป่วย โรคภัยไข้เจ็บมันไม่เหมือนกัน จะใช้ยานานเดียวกันได้อย่างไร

ยาที่มันจะใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บมันก็ต้องวิเคราะห์ว่าโรคภัยไข้เจ็บนั้นมันเป็นโรคอะไร แล้วจะใช้ยาอะไรมันถึงจะไปรักษาโรคภัยไข้เจ็บนั้น

ไฉนเหมือนกัน กิเลสของคนมันเหมือนกันหรือ เราชอบเหมือนกันใช่ไหม เราชักเหมือนกันใช่ไหม ไม่มีเหมือนกันสักคนหนึ่ง ไม่มีทาง จริตนิสัยเหมือนกันไม่มี อำนาจวาสนาของคนเท่ากันไม่มี

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสร้างของท่านมานั้นก็สาธุ เป็นบุญกุศลของท่าน แล้วเราก็ สาธุที่เราได้เกิดร่วมสมัยกับท่าน ท่านได้ประพฤติปฏิบัติมา ท่านได้วางข้อวัตรปฏิบัติมาให้เป็นเครื่องอยู่ของใจๆ

ใจที่มันทุกข์มันร้อน ที่ทำสมาธิยังไม่เป็น ที่ยังไปไหนไม่ได้ ก็ให้มันอยู่กับข้อวัตร ให้มันปลื้มใจ ปลื้มใจว่าเราเป็นพระกรรมฐาน เราเป็นนักรบ เราจะพยายามหาอาวุธที่จะไปต่อสู้กับกิเลส

ในเมื่อเรายังไม่มีอาวุธ เราก็อยู่กับข้อวัตรไปก่อน ถ้าเรามีสติ มีสมาธิขึ้นมา เราก็มีอาวุธ เวลาเรายกขึ้นสู้วิปัสสนา เราก็มีภาวนามยปัญญา ปัญญาที่จะไปต่อกรกับกิเลส

ในวงกรรมฐานนะ ระหว่างกิเลสกับธรรมต่อสู้กันนะ ท่านบอกว่า สงครามธาตุ สงครามชั้น ระหว่างธรรมกับกิเลสต่อสู้รบกันกลางหัวใจ นักรบ ไม่ใช่หนักหลบ

“กิเลส อย่าไปใช้ปัญญา เราใช้สัตยาตญาณจำธรรมชาติของพระพุทธเจ้าไว้มากๆ มันจะอายุไปเอง กิเลสมันมา มันอายุเลยนะ มันไม่เข้ามาใกล้หรอก แล้วถ้าจำแม่นๆ กิเลสตายเลย”

เฮ้ย! อย่างนี้ก็มีหรือ สมาธิล้มเหลว ปัญญาเป็นโลกียะก็หาว่าเป็นโลกุตตระ แล้วใช้สัตยาตญาณของสัตว์นรกหลอกลวงตัวเองแล้วก็หลอกลวงสังคม หลอกลวงทั้ง ๓ โลกธาตุ เอวัง